

Sagen, thi vi ville da aldrig komme til noget Resultat. Denne Commission, der var sammensat af de meest forskjellige Elementer, og som havde meget store Forarbejder fra mange andre Commissioner og havde en Række Betænkninger at gaae efter, kom til meget bestemte positive Forslag i mange Retninger, men dog kom Ministeriet og tildeels Thinget ogsaa til den Anskuelse, at Sagen endnu ikke var opløst. Jeg troer derfor, at naar vi nu ville vente med denne Sag, indtil vi i Almindelighed finde tilstrækkelige Oplysninger, saa ville vi, selv om ikke Grønlanderne døde saa stærkt som tidligere, dog see de Fleste af dem døde, førend der bliver gjort Noget ved denne Sag. Jeg veed meget vel, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds ogsaa levende ønsker at gjøre Noget i denne Retning; det har han ofte udtalt, og det er jeg overbevist om, men jeg besværges, at vi, ved at følge hans Raad, ganske sikkert ville skade Sagen uendelig langt bort og gjøre Thinget, Ministeriet og Alle Hæde af paant at tage sig af en Sag, som altid møder den Indvending, at den ikke er tilstrækkelig opløst.

Berg: Naar vi læse Missionsberetningerne, seer man gjerne Lovtaler over, hvorledes den kongelige danske Missions Virksomhed udøver en gavnlig og glædelig Indflydelse paa Grønlanderne, og det maa jo kunne anføres som et Beviis for, hvor opvakt det Christelige Liv er her i Landet; men medens man fra Kirke- og Underviisningsministeriet, saaledes som Beretningerne lyde, virker heldigt paa den Maade, saa anvender den samme Stat, den samme Regjering, igjennem Indenrigsministeriet, den Maade, at pine saa Meget ud af Grønlanderne som vel muligt. Vi have et Overflud af 146,000 Rb. af denne Handel til samme Tid, som vi ikke ville tillade Grønlanderne at handle med Hvemsomhelst; de skulle kun handle med os. Jeg troer, at disse to Forretninger staaede sammen ikke give det meest Christelige Resultat, og dette har foranlediget mig til at være med at stille Forslaget under Nr. 8. Derimod har jeg ikke kunnet tiltræde Forslaget under Nr. 5, om Forhøielsen af Sorø Academies Tilskud til Vandbohøistolen.

Jeg vil gjerne antage, at denne Skole faaer et for stort Tilskud af Staten, og jeg vil ligeledes gjerne antage, at de Elever, der søge denne Skole, hvede et altsfor ringe Bederlag for den Underviisning, de der modtage; Forholdet i den Henseende kunde forandres betydeligt, uden at det blev vanskeligt for Uformuende at komme der; men at man i den Grad, som nu er Tilfældet, skal bekoste meget velhavende unge Mænds Uddannelse, finder jeg urigtigt. Jeg vil altsaa gjerne troe, at vi ved en Revision af samtlige disse Forhold vilde kunne spare ikke blot 5,000 Rb., men maastee endnu Mere til denne kostbare Anstalt; men jeg troer ikke, at det for Diebliffet vil være rigtigt at tilskynde et større Belp fra Sorø Academi, førend vi have taget Bestemmelse om, hvorledes vi overhovedet ville anvende det Overflud fra Sorø Academi, som der endnu ikke efter de hidtil gjældende Love er taget nogen Bestemmelse om. De Betragtninger, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (M. Hansen) gjorde gjældende i sin Motivering af Forslaget under Nr. 6, nemlig, at man skal være varsom med at komme ind paa den Pragis, at man, uagtet man slyer kongelig Ansættelse, dog stadig følger den Regel, at Mænd, om de end ikke ere kongelig ansatte, alligevel skulle have Pension under Navn af aarlig Understøttelse, kan jeg være ganske enig med ham i; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der er nogen Forskiel paa de Tilfælde, hvor en ny Lov fuldstændig, uden Varsel, bortskærer Folks Stilling, uden nogen Skyld fra deres Side, og de Tilfælde, hvor Mænd paa Grund af Alder og Svagelighed gaae af fra deres Stillinger, man ikke saaledes har indbraget, og dette er den ene af mine Grunde til ikke at kunne følge det ærede Medlem. Den anden af de Grunde, jeg har til ikke at kunne gaæ med det ærede Mindretal, er den, at det for den Enes Vedkommende er en saadan Dagatel, her er Tale om, at jeg ikke har troet det rigtigt, selv om der kunde være nogen begrundet Anledning dertil, at indlade mig derpaa, og for den Andens Vedkommende troer jeg, at han er i en ganske søregen Grad anbefalelsesværdig til her at komme i Betragtning. Han blev ikke i 1844, som nævnt af den